

Tax-cificatie: “wederzijds vertrouwen creëren en burgerzin aanwakkeren”

Op 19 juli 2013 lanceerde minister van Financiën Koen Geens zijn project ‘naar een duurzame tax-cificatie’. Wat houdt dit in? Hoe wordt het concreet uitgewerkt? Met deze, en nog vele andere vragen ging het IAB langs bij de minister.

IAB: Een aantal maanden geleden lanceerde u de ‘duurzame tax-cificatie’, iets wat de voorzitters en ondervoorzitters van de economische beroepsinstellingen ten zeerste waarderen. Kunt u dit concept concreet uitleggen?

Koen Geens: Dat woord is een samentrekking van ‘taks’ en ‘pacificatie’. De bedoeling is het wederzijdse vertrouwen tussen fiscus en ondernemers of economische beroepen te versterken. Het idee erachter vertrekt vanuit een werkelijkheid. Vandaag leven we in een samenleving waarin mensen recht hebben op een heleboel sociale en fiscale regelingen. Hierop komt er steeds meer maatschappelijke controle, natuurlijk zonder aan deze rechten te sleutelen. Aan de plichten daarentegen wordt er wel geraakt. Sommigen vinden bijvoorbeeld dat de andere belastingplichtigen hun verplichtingen moeten nakomen, zodat deze laatste aanspraak kunnen maken op hun rechten. Dat leidt tot een ongelijk debat waarbij de enen menen dat er vaak sociale misbruiken worden gepleegd, terwijl de anderen vinden dat er fiscale misbruiken zijn. Vandaaruit is het in fiscaal opzicht logisch dat de belastingadministratie wetenschappelijker en doortastender controleert dan vroeger. Grondregel hierbij is dus de belasting niet te verhogen als iedereen zijn fiscale schuld betaalt, en *mutatis mutandis* geen verworven sociale rechten af te bouwen als er geen gebruik van wordt gemaakt door mensen die er geen aanspraak op maken.

De gecontroleerde belastingplichtige vindt dat hij aanspraak mag maken op het recht waarvan hij gebruikmaakt, zoals op de belastingaftrek, de subsidies en de uitkeringen. Toch vindt hij deze controle sociaal en psychologisch zeer gemakkelijk te zwaar. Dat is voor een stuk de verantwoordelijkheid van het nieuwe klimaat dat ontstaan is. Dat klimaat geeft de psychologische indruk dat de belastingadministratie te streng optreedt en dat het vroeger beter was. Niettemin zijn de nieuwe gewoontes beter. Sommige ambtenaren zullen soms te streng zijn, waar anderen niet met die nieuwe gewoontes kunnen leven. Dat kan leiden tot minder vriendelijke situaties. De belastingambtenaren dienen dus op een intelligente manier om te gaan met de groep te controleren belastingplichtigen en deze op een correcte manier te selecteren.

Daarom heb ik mijn administratie samengebracht met de economische beroepsbeoefenaars en ondernemersorganisaties om samen na te denken over de manieren om wederzijds het vertrouwen te versterken. Ook om duidelijk te maken dat er geen heksenjacht is op de ondernemers. De fiscus is streng waar nodig, maar flexibel waar mogelijk.

IAB: Hoe concretiseert zich dit?

Koen Geens: Aan de hand van concrete maatregelen kunnen we dit gestalte geven. Zo heb ik recent toegestaan dat er voor TOW-mandatarissen meer tijd zou komen, gelet op de hoge werklast.

IAB: Een concrete verwezenlijking betreft ook de recent versoepelde overgangsregeling voor de liquidatiebonus?

Inderdaad. Onder meer uw Instituut, maar ook andere hebben me erop gewezen dat het zwaar was om de formaliteiten rond te krijgen die de overgangsregeling voor de liquidatiebonus met zich meebracht. Ik heb daar oren naar en heb beslist een versoepeling toe te staan.

Voor vennootschappen die hun boekhouding per kalenderjaar voeren, zal aan de termijnvoorwaarde geacht worden voldaan te zijn als de dividenden ten laatste op 31 december 2013 worden toegekend en als de roerende voorheffing van 10 % wordt betaald tegen 15 januari 2014. Maar er is een versoepeling wat betreft de inbreng en kapitaalverhoging. Deze moeten slechts geformaliseerd worden, uiterlijk tegen 31 maart 2014.

Vennootschappen die hun boekhouding niet per kalenderjaar voeren en hun boekjaar afsluiten tussen 1 oktober 2013 en 30 maart 2014, kunnen met dezelfde praktische problemen te maken krijgen. Daarom wordt voor die gevallen ook in een vergelijkbare versoepeling voorzien. Alle informatie en details hierover vindt men terug in een omzendbrief die de belastingadministratie op haar website heeft gepubliceerd (Circulaire AAFisc Nr. 35/2013 van 13 november 2013; www.fisconetplus.be).

IAB: En wat met die 'zwarte lijst' van controleurs en economische beroepsbeoefenaars die hun boekje durven te buiten gaan?

Koen Geens: Een andere piste waarop we werken, is dat wederzijds het verkeerde gedrag van zowel de eigen ambtenaren als de beroepen gemeld kan worden bij de bevoegde tuchtinstanties. Zo kunnen we een einde maken aan dat gedrag. Zo'n 'klachtendienst' in werking stellen is niet eenvoudig, temeer omdat dossiers moeten worden opgesteld. Vaak blijkt de klacht van de belastingplichtige *in fine* onte-

recht; allicht omdat hij zich benadeeld voelt. Aan de hand van de tax-cificatie willen we dat de belastingambtenaar beleefd en preventief optreedt, en tegelijk dat de burgerzin aangewakkerd wordt. Een belastingcontrole moet als het ware als een soort alcoholcontrole beschouwd worden. We willen dan ook geen heksenjacht creëren, maar eerder redelijk te werk gaan. Om die redenen willen we een beroep doen op de economische beroepsbeoefenaars om ons een handje te helpen en alles makkelijker te laten lopen.

IAB: Hoe ziet u dat concreet te werk gaan?

Koen Geens: We zouden graag evolueren naar een systeem waarin wij van de Instituten, rekening houdend met het beroepsgeheim, de namen krijgen van de ambtenaren die in hun ogen op verkeerde wijze hebben gehandeld. Dat kan worden aangevuld met duidelijke feiten die dat verkeerde gedrag aantonen. Als tegenprestatie zou de administratie aan de Instituten melden welke beroepsbeoefenaars constructies hebben opgezet waarvan belastingplichtigen het slachtoffer zijn geworden. Vaak begrijpen de belastingplichtigen niet wat ze fout hebben gedaan, omdat ze het 'goede' advies van een economische beroepsbeoefenaar hebben gevolgd.

Ook zouden we graag samen met de Instituten willen nadenken over een systeem waarbij bepaalde beroepen meer privileges zouden krijgen inzake de vertegenwoordiging van de belastingplichtigen voor de fiscus. Op die manier kunnen we voor de belastingplichtigen een gevoel van rechtszekerheid creëren. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van een correct ingevulde aangifte of voorbereid dossier, waarbij de beroepsbeoefenaar een soort 'fiscaal notaris' wordt. Dit houdt echter een verhoogde verantwoordelijkheid in voor deze beroepsbeoefenaar, die van de administratie meer vertrouwen krijgt. Maar als blijkt dat deze zijn werk niet goed doet, dan gaat de belastingadministratie strenger optreden.

IAB: In dat opzicht kan de beroepsbeoefenaar nagaan of de belastingplichtige zijn verplichtingen nagekomen is. Niettemin kan hij niet alles controleren. Dat is en blijft de taak van de controleur. Wat denkt u?

Koen Geens: Uiteraard. Het is niet de bedoeling dat de beroepsbeoefenaar de rol van de fiscale controleur overneemt. Maar dat is eigenlijk ook het probleem van de 'auditor', die zijn nek een stuk verder moet uitsteken en een 'Management Representation Letter' moet schrijven. Door een onderneming te professionaliseren, kan er een soort vertrouwen ontstaan dat een groter veiligheidsgevoel creëert aan beide kanten. Dat werd al bereikt bij zeer grote ondernemingen, vooral als gevolg van de professionaliteit van de onderneming. Bedoeling is dat uit te breiden naar de zelfstandigen en de kmo's.

IAB: De titel van ‘auditor’ valt deels onder de verantwoordelijkheid van de verschillende Instituten, en meer bepaald hun respectievelijke tuchtorganen. De auditor moet dan ook een bepaalde kennis voorleggen en de deontologie strikt naleven. Op dit vlak – namelijk met de meldingsplicht inzake de antiwitwaswetgeving, de kwaliteitstoetsing, de permanente vorming enz. – hebben wij, de Instituten, weliswaar heel wat werk verricht. Toch kunnen we nog vooruitgang boeken en meer professionaliteit bieden, en de overheid hiervan overtuigen. Waarom zouden we inzake de btw en de Ven.B. geen monopolie invoeren voor de economische en juridische beroepen wanneer ondernemingen deze diensten zouden willen outsourcen?

Koen Geens: In die richting wil ik gaan. Maar de eerste stap die we moeten zetten, is de wetgeving transparanter en duidelijker te maken. Deze moet ook kwalitatief zijn. Dat is ons streefdoel, al moeten we hierbij ook beseffen dat de fiscale wetgeving in een geïndustrialiseerd land nooit eenvoudig kan zijn. Pas vanaf dat ogenblik kan de volgende stap – naar een eventueel monopolie – misschien gezet worden.

IAB: In het verlengde van de kwaliteit – en in het bijzonder in geval van de verplichte melding bij de CFI inzake de antiwitwaswetgeving – zijn er sommige fiscale adviesverleners die geen verplichting hebben tot melding bij een vermoeden van witwassen van geld. Welke oplossingen ziet u?

Koen Geens: De antiwitwaswetgeving is een Europese verplichting waarmee zelfs de advocaten te maken krijgen,

hoewel zij er in eerste instantie geen last van dachten te krijgen. Maar in het kader van hun adviesverstrekking zijn ze even meldingsplichtig geworden als andere beroepsbeoefenaars. Uw opmerking over de andere adviesverstrekkers die technisch gezien niet onderworpen zijn aan de antiwitwaswetgeving, is echter terecht. Die mensen kunnen we wel aan de wetgeving onderwerpen, maar we kunnen ze niet controleren. We kunnen in die zin wel pleiten voor de uitbreiding van de titel- en de monopoliebescherming, iets waar ik me bij aansluit.

IAB: We kunnen elke niet-erkende fiscale adviesverstrekker misschien ook onderwerpen aan de kwaliteitstoetsing?

Koen Geens: Deze mensen kunnen onmogelijk getoetst worden. We zitten nu eenmaal in een samenleving die enerzijds loskomt van het corporatisme en die anderzijds steeds meer verplichtingen oplegt aan de beroepsbeoefenaars. Beide kunnen niet gemakkelijk met elkaar worden verzoend. Niettemin is dat een uitdaging, want de wetgeving mag niet ontlopen worden.

IAB: De praktische ervaring toont ons aan dat de mandaten, gevraagd aan de boekhoudkundige beroepsbeoefenaars wanneer zij hun cliënten bijstaan bij de indiening van de fiscale aangiften, complex en divers zijn. Het IAB zou graag het unieke mandaat invoeren voor de behandeling van de fiscale dossiers van hun cliënten, wat het beheer ietwat kan vereenvoudigen. Hoe staat u tegenover de volmacht van de advocaten inzake de vertegenwoordiging van de belastingplichtigen voor een rechtbank?

Koen Geens: Voor bepaalde beroepen kan dat een redelijke oplossing zijn, want gevallen waarin het mandaat wordt betwist – met andere woorden: wanneer de cliënt ontkent dat hij vertegenwoordigd kon worden – komen zelden voor. In de toekomst is het goed mogelijk dat een belastingplichtige een beroep zou kunnen doen op een accountant en/of belastingconsulent om tot op een zeker niveau zijn belangen te verdedigen, net zoals dat nu al gebeurt voor de arbeidsrechtbank, waar de vakbonden de belangen van hun leden kunnen verdedigen. Al blijven de advocaten uiteraard experts op het vlak van de verdediging van ondernemingen en zelfstandigen. ●

